

Visoki predstavnik donio paket odluka za jačanje demokracije i vladavine prava

Visoki predstavnik je danas donio paket odluka s ciljem jačanja demokracije i vladavine prava u Bosni i Hercegovini. Odluke se odnose na proglašenje Zakona o državnoj službi i uspostavu neovisne Agencije za državnu službu, proglašenje Zakona o sukobu interesa i uspostavu neovisnih policijskih komesara u županijama u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ovim odlukama će se dalje razgraničiti podjela vlasti, a pružanje javnih usluga postat će profesionalnije i prihvatljivije građanima. Ova su načela u samom središtu svakog demokratskog društva, rekao je Visoki predstavnik.

Zakon o državnoj službi i Agencija za državnu službu bit će temelj za profesionalnu državnu službu zasnovanu na kvalifikacijama koja će omogućiti ekspertizu i profesionalni kontinuitet sukladno najvišim europskim standardima. Ovo će sve ići na dobrobit građana Bosne i Hercegovine u najvišoj mogućoj mjeri, i neće biti podložno političkom utjecaju. Provedba ovog zakona unijet će europske standarde i modele u javnu administraciju, i dovest će zemlju još jedan korak bliže europskim integracijama.

Visoki predstavnik je također uspostavio Agenciju za državnu službu kao neovisno tijelo koje će odlučivati o zapošljavanju i otpuštanju državnih službenika, procesu provjere postojećih uposlenika, obuci i donošenju svih potrebnih zakonskih akata iz njene nadležnosti. Visoki predstavnik je, nakon konzultacija sa Vijećem ministara Bosne i Hercegovine, za voditelja Agencije, koji će biti odgovoran za njenu uspostavu i sveukupnu provedbu Zakona o državnoj službi, imenovao gosp. Jakoba Fincija.

Visoki predstavnik izražava žaljenje što tekst Zakona, usaglašen između Višeg zamjenika Visokog predstavnika Matthiasa Sonna, u ime međunarodne zajednice, i tijela Bosne i Hercegovine, a koji je također potvrdilo i Vijeće Europe, nije mogao biti usvojen. To je usporilo provedbu Zakona o državnoj službi, iako je ovaj zakon od 1998. godine jedan od uslova koje je postavilo Vijeće za provedbu mira i jedan od neispunjениh uvjeta iz "Smjernica" EU.

Zakon o sukobu interesa u institucijama vlasti u Bosni i Hercegovini, koji je danas nametnuo Visoki predstavnik, sadrži odredbe o nekompatibilnosti između političkih mandata i položaja u sferi ekonomije, te utvrđuje pravila kojih se izabrani i javni dužnosnici moraju pridržavati glede primanja poklona ili novčanih naknada za aktivnosti koje vrše izvan zvaničnih dužnosti. Do sukoba interesa dolazi kada nosilac javne funkcije ima privatni interes koji može utjecati na zakonitost, transparentnost, objektivnost i nepristrasnost načina na koji izvršava svoje javne dužnosti.

Zakonom se regulira iznos i načini nagrađivanja koje ne spada u redovnu plaću koju primaju za obnašanje javne funkcije, a koje izabrani dužnosnici ili nositelji javnih funkcija mogu primati. Zakonom se također predviđa da obnašanje dužnosti u zvaničnom svojstvu u javnom ili privatnom poduzeću nije kompatibilno s obnašanjem izabrane ili javne funkcije, te da se takve gospodarske veze moraju prekinuti po preuzimanju izabrane ili javne funkcije.

Izborno će povjerenstvo biti odgovorno za provedbu zakona i za uzimanje izjava od svih izabranih dužnosnika koje će morati dati kada budu preuzimali dužnost.

Odlukom kojom se podržava projekat UNMIBH-a o policijskim komesarima uspostavlja se funkcija neovisnih profesionalnih policijskih komesara na operativnoj razini u svakom županijskom ministarstvu unutarnjih poslova. Ovim će se

policjske snage na odgovarajućim razinama staviti pod jedinstven lanac zapovijedanja, na čijem čelu će se nalaziti iskusan profesionalni policijski dužnosnik, te će se ograničiti politički utjecaj na policijsko djelovanje.

Amandmanima se onemogućava županijskim ministrima unutaršnjih poslova da donose odluke vezane za operativne aspekte policijskih dužnosti, te istovremeno osigurava da zadrže ustavnu ulogu rukovođenja ministarstvom. Ministar će zadržati kontrolu nad ministarstvom u oblasti osiguravanja proračunskih sredstava i donošenju političkih programa. Sve odluke iz oblasti sigurnosti će se donositi u suradnji s komesarom policije. Sva operativna pitanja vezana za aktivnosti policije bit će u nadležnosti komesara policije, politički neopredijeljenog profesionalnog policajca koji će se birati putem natječaja u transparentnom procesu, a svi aspekti izbora na ovu funkciju će biti pod nadzorom civilnog sektora.

Visoki predstavnik je ubijedjen da će ova inicijativa postaviti temelje za demokratsku, profesionalnu i politički neopredijeljenu policiju u Bosni i Hercegovini.

Županijama su date brojne prigode da preuzmu vodeću ulogu u ovom projektu, ali one nisu bile voljne ukloniti politički imenovane kadrove sa kormila odakle su rukovodili operativnim policijskim aktivnostima. Nametanje ovih amandmana odražava nedostatak suradnje od strane županija prema Misiji UN-a u BiH.